

Els paisatges del Mediterrani

PARC NATURAL DEL MONTGRÍ, LES ILLES MEDES I EL BAIX TER

Estratègia de Turisme Sostenible 2021-2025

Equip redactor:

Carme Vélez Casellas

Jordi Juárez

Coordinació tècnica:

Mapi Carabús i Saballs

Tècnic d'ús públic Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter

Amb el suport de:

El Fòrum Permanent

Agraïments

A les més de 70 persones que han col·laborat de forma altruista aportant el seu coneixement i expertesa en l'elaboració del Pla d'Acció del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter i els seus 8 municipis.

CONTINGUT

1.	INTRODUCCIÓ AL DOCUMENT I CONTINGUT	1
2.	HISTÒRIA DE LA CETS AL PNMMBT	2
3.	METODOLOGIA PER FORMULAR L'ESTRATÈGIA – PROCÉS PARTICIPATIU	3
4.	VISIÓ DE L'ESTRATÈGIA 2021 – 2025	8
5.	PRINCIPALS REPTES TERRITORIALS DETECTATS DURANT EL PROCÉS	8
6.	OBJECTIU GENERAL	9
7.	ESTRATÈGIA	9
8.	LÍNIES ESTRATÈGIQUES, OBJECTIUS ESPECÍFICS I ACCIONS	10
9.	RELACIÓ ENTRE LÍNIES ESTRATÈGIQUES, PRINCIPIS CETS I ODS	20

1. INTRODUCCIÓ AL DOCUMENT I CONTINGUT

El present document recull l'Estratègia de Turisme Sostenible del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter (d'ara en endavant PNMMBT) per al període 2021 – 2025 en el marc de la Carta Europea de Turisme Sostenible (d'ara en endavant CETS). L'adhesió dels territoris a la CETS es renova cada 5 anys amb una nova Estratègia i el corresponent Pla d'Acció.

Al 2020 finalitza la vigència de l'adhesió del PNMMBT a la CETS i el període de 5 anys per a la implementació del Pla d'Acció 2016 – 2020.

Aquest primer període del Parc Natural amb la CETS, ha marcat un abans i un després en la relació del Parc amb el territori i ha finalitzat amb uns resultats molt positius, tant en la millora de la sostenibilitat turística com en la participació territorial en els espais de diàleg.

Son moltes les fites aconseguides i molt positiu el balanç dels resultats obtinguts en la implementació d'accions en pro de la millora de la sostenibilitat turística, a nivell mediambiental, social i econòmica. Avenços aconseguits gràcies a la col.laboració entre el Parc Natural, entitats públiques, empreses privades i associacions de defensa del territori que s'han anat coordinant per alinear estratègies i actuacions.

Evidenciant que la CETS és un instrument eficaç per avançar cap a la sostenibilitat turística, el PNMMBT, amb el suport de les institucions implicades, consulta i aprova al 2019 a través del Fòrum Permanent de Turisme Sostenible, sol·licitar a Europarc la renovació de l'adhesió del Parc Natural a la CETS per al nou període 2021-2025.

Des de mitjans de 2019 i fins al 2021, s'ha realitzat un procés participatiu, liderat pel PNMMBT i amb la participació d'un gran nombre d'agents i actors del territori, per a la formulació de l'Estratègia de Turisme Sostenible i el seu Pla d'Acció per al període 2021-2025.

2. HISTÒRIA DE LA CETS AL PNMMBT

El PNMMBT va ser acreditat per la Federació EUROPARC amb la CETS l'any 2015 amb un àrea d'aplicació que va més enllà dels límits de l'Espai Natural Protegit per integrar la totalitat dels 8 municipis que formen el Parc Natural.

El propi procés d'adhesió, i el treball realitzat durant la preparació de la candidatura, va suposar l'inici d'una relació diferent amb el territori i els seus actors, incloent la participació de la població local i els diferents agents que tenen relació amb el desenvolupament turístic del Parc Natural.

A partir d'aquest moment, la CETS es converteix en un instrument de gestió per avançar cap a un model turístic sostenible en un territori altament freqüentat per la seva ubicació al cor de la Costa Brava.

El primer període de la CETS al Parc Natural ha finalitzat amb un balanç molt positiu en termes d'implicació del sector i aposta per la sostenibilitat turística.

La participació d'agents al Fòrum Permanent de Turisme Sostenible, espai de diàleg i reflexió entre els diversos agents del territori, ha augmentat en un 212,5 %, passant de 16 membres a més de 50.

La resposta del teixit empresarial local ha estat sorprenentment participativa amb l'adhesió de 44 empreses d'àmbits diversos, que en el moment de la redacció de la nova estratègia CETS, s'estan organitzant per constituir-se com associació per treballar conjuntament sota una estructura legalment constituïda i amb un equip coordinador.

Igual de positiu és el resultat de la implicació pública, que durant el decurs del període 2016 – 2020 han visualitzat el Parc Natural com una gran oportunitat i un dels elements vertebradors per al desenvolupament social i econòmic del territori, i no només des de la perspectiva turística.

Per aquesta raó, i amb l'objectiu de millorar la interrelació municipal en l'impuls de projectes estratègics pel desenvolupament local i la creació d'ocupació, els 8 municipis i el Parc Natural han signat un conveni de col·laboració amb una aportació econòmica suficient com per crear una estructura de treball autoorganitzada que permeti portar a terme uns projectes predefinitos relacionats amb el turisme, el comerç, el valor al producte agrari i l'emprenedoria.

Foto: signatura del conveni "Impuls de projectes estratègics pel desenvolupament local i la creació d'ocupació al PNMMBT" al Museu de la Mediterrània, 2019

3. METODOLOGIA PER FORMULAR L'ESTRATÈGIA – PROCÉS PARTICIPATIU

En vistes que al 2020 s'esgota el primer període de la CETS al PNMMBT, s'inicia al 2019 un procés per a l'elaboració de la nova estratègia de turisme sostenible, previ acord del Fòrum Permanent del Parc Natural de renovar l'adhesió per un nou període de 5 anys.

A causa de la irrupció de la Covid-19 i l'estat d'alarma decretat pel Govern Espanyol, no es pot iniciar el procés participatiu previst per principis del 2020 i es sol·licita una pròrroga a Europarc per poder-ho adaptar a l'escenari on-line.

Amb una nova data d'entrega, al llarg del 2020 es realitza un procés participatiu on-line que permet fer una avaluació general del desenvolupament de la CETS al Parc Natural i actualitzar el programa d'actuació per al període 2021-2025.

En el procés participatiu es té en compte el màxim de visions possibles aportades pels diferents agents relacionats amb la CETS i es fa especial esforç en implicar en el procés a la població local i associacions de defensa del territori.

Es pot afirmar que la nova estratègia de Turisme Sostenible del PNMMBT ha estat co-creada pel territori. El procés que a continuació es detalla no hagués estat possible sense el compromís dels membres del Fòrum Permanent i els grups de treball CETS, que han mantingut la proactivitat en tot moment per aconseguir la implicació territorial desitjada.

Avaluació del Pla d'Acció amb els grups de treball: Entre els mesos de setembre i desembre del 2019 es van fer tasques d'anàlisi del Pla d'Acció en curs i els resultats obtinguts fins al moment. Es valora la manera de treballar en xarxa, la coordinació i diàleg dels agents i l'impacte de les accions en el conjunt del territori.

Aquest anàlisi es fa comptant amb la visió dels grups de treball CETS, Oficines de Turisme i Punts d'Informació, així com amb les Empreses adherides a la CETS, i s'obté a partir de les sessions de treball realitzades.

Avaluació interna de l'Estratègia i Pla D'Acció: A partir de la valoració de les accions portades a terme durant el període 2016 – 2019 amb els diferents grups de treball, es fa una avaluació interna comptant amb altres membres del Fòrum Permanent qui aporten una visió externa del desenvolupament de les accions. Es fa una primera validació d'aquelles actuacions que es poden donar per finalitzades, les que s'haurien de continuar en el nou període 2021-2025 i les que s'haurien de descartar o re-formular.

Avaluació del Pla d'Acció amb el Fòrum Permanent: A finals d'any el Fòrum Permanent acorda renovar l'adhesió del Parc Natural a la CETS per un nou període de 5 anys.

Estudi d'exemples inspiradors: Amb el suport d'una consultora especialitzada en la planificació pública del turisme, DCB Turisme i Desenvolupament Local, membre del Fòrum Permanent de la CETS, es realitza un *benchmark* de bones pràctiques en altres ENP europeus amb l'objectiu d'obtenir un marc de referència inspirador per visualitzar diferents enfocaments de treball en xarxa, d'accions de desenvolupament territorial i de promoció conjunta.

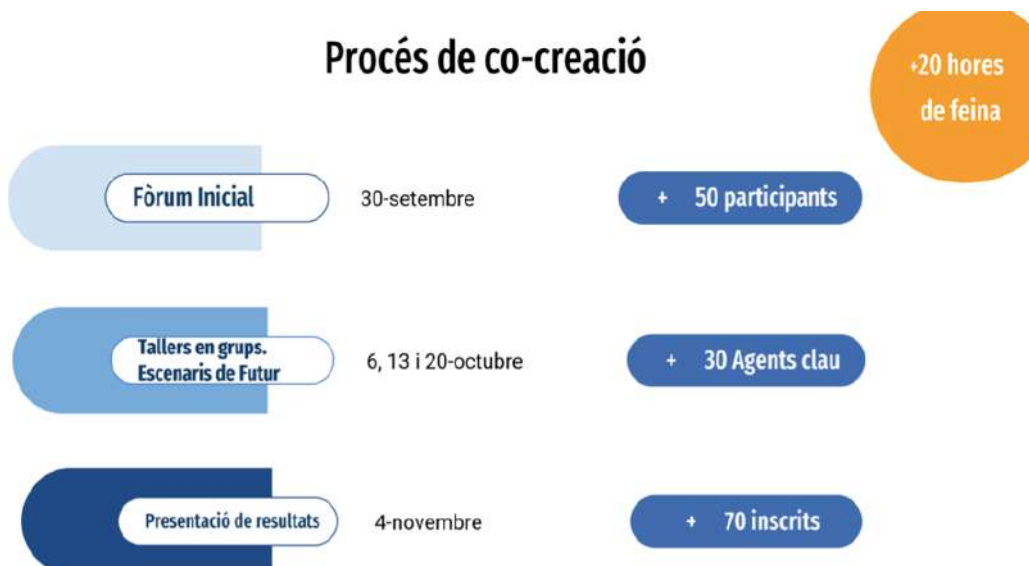
També es tenen en compte les noves tendències en consum turístic i la previsió dels Fons Europeus en l'escenari del nou període comunitari 2021 – 2027.

Adaptació del procés de participatiu de co-creació: A principis del 2020 es tenia previst iniciar un procés participatiu de co-creació amb el conjunt del territori per definir la nova estratègia CETS. La irrupció de la Covid 19, i l'estat de pandèmia, fa aturar el procés i es treballa per trobar una fórmula alternativa a les sessions presencials. De la mà de l'empresa especialitzada en processos participatius "Coperfield for Social Good" es planifica el procés per fer-se online a partir de 5 sessions de treball (2 Fòrums Permanents oberts a tota la ciutadania i 3 sessions de treball amb agents clau).

Enquesta a agents clau: Es prepara una enquesta amb 5 preguntes sobre la visió futura del turisme sostenible en el Parc Natural en l'era post-Covid, amb les preguntes següents:

01	Quins consideres que són els trets característics del turisme en el territori del Parc Natural?
02	Com s'ha vist alterat el turisme d'aquest territori amb l'aparició de la Covid 19?
03	Quins són els aspectes clau que s'hauran d'abordar per garantir el futur del turisme en aquest territori en l'era post Covid 19?
04	Com creus que la CETS podria ajudar en aquesta nova era?
05	Imagina't que ens situem a l'any 2030 i el turisme del Parc s'ha convertit en un model de turisme sostenible adaptat als canvis globals de referència a nivell internacional. Pots descriure com t'imagines aquest escenari ideal?

El resultat de les respostes aporta al procés part de la diagnosi del panorama del turisme al territori i permet recollir propostes per a la nova estratègia i programa d'accions.

Fòrum Inicial de co-creació obert a tota la ciutadania: S'inicia el procés participatiu amb un Fòrum Permanent on s'introdueix el procés i es realitzen unes primeres dinàmiques de co-creació. Es fa una crida a la ciutadania per tal d'implicar el màxim d'agents possibles i obtenir una panoràmica el més

àmplia possible de les expectatives del territori per al nou període CETS 2021 – 2025. Els resultats ens aporten una visió de futur i la base per a la redacció de la nova estratègia.

Tallers de co-creació amb agents clau. Es realitzen 3 tallers diferents de 4 hores cada un amb agents clau del territori que es seleccionen per poder tenir una representació de tots els interessos econòmics, socials i mediambientals existents al Parc Natural. Aquestes sessions de treball ens aporten la definició dels eixos que cal treballar, s'identifiquen uns projectes pilot a implementar i es defineix gran part del Pla d'Acció.

Fòrum final de co-creació obert a tota la ciutadania. Es conclou el procés de co-creació amb un fòrum final on s'exposen tots els resultats del procés, es valida la visió de futur, les línies de treball i els projectes pilot a implementar.

Reunions sectorials amb els grups de Treball. A banda, s'han mantingut sessions de treball amb grups sectorials i amb l'equip gestor del programa d'actuació que es portarà a terme en el marc del nou conveni entre els 8 municipis del Parc Natural, i que està vinculat amb la CETS pel que fa a la vessant turística.

Redacció de l'Estratègia. A partir dels resultats de la diagnosi del període 2016-2020 i del procés de co-creació, es redacta la nova estratègia de turisme sostenible per al Parc Natural.

Redacció del Pla d'Acció. Posteriorment i també a partir dels resultats esmentats s'identifiquen les actuacions estratègiques a portar a terme en el nou període.

Validació de la Estratègia i Pla d'Acció pel Fòrum de Turisme Sostenible. En el marc d'un fòrum permanent on participen més de 54 persones es proposa i valida la nova estratègia i nou Pla d'Acció per al període 2021 – 2025.

Síntesi del procés:

- Avaluació del Pla d'Acció 2016-2020 amb els grups de treball
- Avaluació interna de l'Estratègia i Pla d'Acció 2016-2020
- Avaluació del Pla d'Acció 2016-2020 amb el Fòrum Permanent
- Enquesta a agents clau
- Fòrum Inicial de co-creació obert a tota la ciutadania. 4h de treball, 73 participants
- 3 Tallers participatius amb agents clau. 12 hores de treball, 35 participants
- Fòrum final de co-creació obert a tota la ciutadania. 4h de treball, 65 participants
- Reunions amb els grups de treball sectorials
- Seguiment continuat del procés per part de la Secretaria Tècnica CETS
- Redacció de l'Estratègia 2021 – 2025
- Validació de l'Estratègia i Pla d'Acció 2021 – 2025

4. VISIÓ DE L'ESTRATÈGIA 2021 – 2025

Esdevenir un model de referència d'Espai Natural Protegit marítimo-terrestre, en matèria de conservació i ús de l'espai, a partir de la valorització i protecció dels recursos naturals, culturals i paisatgístics.

Fer del Parc Natural l'element catalitzador del desenvolupament socioeconòmic dels 8 municipis que l'integren.

5. PRINCIPALS REPTES TERRITORIALS DETECTATS DURANT EL PROCÉS

El principal repte per avançar cap a un turisme sostenible del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter és **aconseguir una cohesió territorial prou sòlida** com per treballar la conservació de l'espai de manera conjunta i fer dels principis de la CETS l'eix vertebrador de les polítiques i activitats internes, de manera independent a les accions promogudes pel Parc Natural i el Fòrum Permanent, a nivell polític, del sector empresarial i de la ciutadania.

Altres reptes importants en els que cal continuar treballant són:

- Consolidar el compromís dels 8 municipis que formen part del Parc Natural
- Comptar amb una seu de gestió pròpia (visualització i reconeixement del Parc Natural)
- Millorar el diàleg, la comunicació i la coordinació entre el Parc Natural i els diferents actors que hi conviuen
- Millorar la coordinació entre empreses, associacions i agents relacionats amb la conservació i el desenvolupament d'un turisme sostenible
- Implicar a la població local per a que sigui promotora d'una relació sostenible amb l'entorn
- Generar consciència entre la població local, els visitants i el teixit empresarial de la fragilitat de l'entorn i la declaració ENP
- Millorar la sostenibilitat en les activitats turístiques
- Diversificar l'oferta i reduir l'estacionalitat del sector
- Garantir la seguretat de les activitats en el medi natural
- Garantir la conservació amb una ordenació i regulació integral de l'espai que sigui compatible amb el desenvolupament econòmic
- Recuperar espais, sistemes madurs, conèixer i posar en valor els seus serveis ecosistèmics per a la societat
- Aconseguir una mobilitat sostenible entre els municipis del Parc Natural
- Introduir l'ecomobilitat entre els municipis del Parc Natural

6. OBJECTIU GENERAL

L'objectiu general de la nova Estratègia de turisme sostenible del PNMMBT és tenir un marc de referència comú i compartit, un full de ruta consensuat, per al conjunt del territori, que serveixi per orientar la planificació, les actuacions i les inversions que es realitzen, tant des de l'àmbit públic com des de l'àmbit privat, i sigui l'instrument de coordinació i treball en xarxa per aconseguir la sostenibilitat en el model turístic actual.

7. ESTRATÈGIA

Generar un model de turisme sostenible com a motor de regeneració, que sigui compatible amb la conservació dels recursos naturals i culturals, que generi una economia pròspera i sigui beneficiós per a la comunitat local.

Fer del Parc Natural un dels principals motius de visita per la seva identitat i valors, on es pugui desenvolupar turisme els 365 dies l'any amb productes ecoturístics i la captació de nous segments de la demanda.

Garantir que els components de la cadena de valor del Parc Natural siguin accessibles i eficients energèticament, a nivell de mobilitat i a nivell d'infraestructures, ja siguin públiques com privades.

Fer de la CETS un element per millorar la comunicació entre tots els agents implicats i aconseguir la sensibilització conjunta de territori vers la fragilitat de l'entorn.

Aconseguir un territori cohesionat, on el Parc Natural es visualitza com un valor afegit per a tots els actors que hi conviuen. I amb un model de governança basat en la cooperació, el compromís i la co-responsabilitat per assolir els objectius.

8. LÍNIES ESTRATÈGIQUES, OBJECTIUS ESPECÍFICS I ACCIONS

L'estratègia 2016 – 2020 es va formular en base als principis de la CETS establint tasques per a cada un dels principis en 10 línies estratègiques que s'alineaven amb els 10 principis de la CETS. Atès que es tractava del primer Pla d'Acció CETS del Parc Natural, la intenció va ser donar visibilitat als principis de la CETS i utilitzar-los com a brúixola per al desplegament de les accions per al desenvolupament d'un turisme sostenible.

L'estratègia 2021 – 2025 ha estat formulada a partir de l'experiència obtinguda i els resultats del període anterior, mantenint les principals línies d'actuació en les que s'ha vist que cal continuar treballant però reduint les línies estratègiques a 5, en les que encaixen totes les actuacions identificades en el procés de co-creació de l'estratègia necessàries per avançar eficientment.

Les línies estratègiques definides per al nou període 2021 – 2025 són les següents:

- Línia estratègica 1.
Protegir el patrimoni natural i cultural i conservar-lo a través del turisme
- Línia estratègica 2.
Garantir experiències sostenibles de qualitat
- Línia estratègica 3.
Treballar l'accessibilitat en les infraestructures i la xarxa de mobilitat del Parc Natural amb sostenibilitat
- Línia estratègica 4.
Formar i sensibilitzar al territori per avançar cap a l'excel·lència
- Línia Estratègica 5.
Assegurar un desenvolupament de la CETS participatiu amb coordinació dels agents implicats i amb una estratègia compartida i d'execució conjunta

A continuació s'indiquen els objectius específics per línies estratègiques i les accions definides per a la seva consecució, que alhora contribueixen a assolir els principis de la CETS i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

L.1. PROTEGIR EL PATRIMONI NATURAL I CULTURAL I CONSERVAR-LO A TRAVÉS DEL TURISME

Reptes:

- Garantir la conservació amb una ordenació i regulació integral de l'espai que sigui compatible amb el desenvolupament econòmic
- Implicar a la població local per a que sigui promotora d'una relació sostenible amb l'entorn
- Garantir la seguretat de les activitats en el medi natural

Objectiu:

Promoure la regulació integral de l'espai amb el consens dels sectors econòmics implicats.

Acció 1. Iniciar la tramitació d'un Pla de protecció del medi natural i del paisatge

Definir la regulació d'usos més idònia segons zones de protecció, tant de l'àmbit terrestre com de la costa del Montgrí, i iniciar la tramitació d'un Pla de protecció del medi natural i del paisatge en el marc de l'estratègia de biodiversitat de Catalunya.

Acció 2. Implementar el Pla de participació per a la protecció i co-gestió del litoral que es va realitzar al 2020 en coordinació amb el "Grup motor"

Consolidar el grup motor per a la co-gestió del litoral creat en el marc d'un procés participatiu realitzat al 2020 per co-definir amb el conjunt d'agents implicats l'estratègia de protecció del litoral. Iniciar les actuacions de protecció de la costa i les actuacions per a la seguretat de les activitats, introduint, si s'escau, sistemes de vigilància. Implicar a l'usuari resident i visitant.

Objectiu:

Reduir la pressió en espais sensibles del Parc Natural i garantir la gestió en funció de les capacitats d'acollida. Fer compatible l'ús amb la protecció d'hàbitats i espècies.

Acció 3. Crear una xarxa d'indicadors de caràcter turístic i ambiental

Definir els indicadors de caràcter ambiental i els de caràcter turístic i determinar el sistema de tractament de dades: periodicitat, objectiu, diagnosi... per garantir un sistema de seguiment de dades eficient que ens ajudi, tant a detectar problemes de pressió en espais fràgils, com identificar i planificar oportunitats de desenvolupament.

Acció 4. Recollir indicadors ambientals i turístics i compartir els resultats amb els agents implicats en el desenvolupament turístic

Un cop determinada la xarxa d'indicadors a recollir més idònia per monitoritzar la pressió del turisme en espais sensibles i identificar oportunitats de desenvolupament tant a nivell mediambiental com a nivell econòmic i social, serà necessària la sistemàtica recollida de dades i la seva posterior tractament.

Objectiu:

Crear comunitat sensibilitzada amb el Parc Natural i implicar a residents i visitants en la conservació del territori.

Acció 5. Engegar el Projecte Pilot: “Guardians del Parc”. Implicar a joves, empreses i institucions del Parc Natural per co-realitzar accions de protecció del patrimoni natural i cultural

Projecte sustentat en tres àrees de treball relacionades amb el voluntariat i l’educació ambiental: una taula de voluntariat amb un programa d’actuacions en coordinació amb els Parcs Naturals empordanesos, accions de voluntariat en coordinació amb les empreses adherides a la CETS i la vinculació de la població resident, escolar i visitant.

Acció 6. Desplegar iniciatives amb les empreses CETS i les Oficines de Turisme per dinamitzar i comunicar una oferta turística sostenible

Definir accions conjuntes per afavorir la creació i promoció de producte turístic sostenible introduint en les propostes la possibilitat de participació del visitant en accions de conservació. Comunicar l’oferta sostenible del Parc Natural a través de plataformes de difusió especialitzades i actuacions de promoció pròpies.

Acció 7. Definir i implementar un Pla d’actuacions per dinamitzar l’ús sostenible del Ter Vell i La Pletera

En col·laboració amb la Càtedra d’ecosistemes mediterranis, i l’Ajuntament de Torroella, cercar finançament europeu per realitzar actuacions per al control de la inundabilitat a la conca del Rec Vell-Ter Vell i replantejar la gestió i usos del Ter vell i La Pletera per a la seva conservació alhora que es dinamitza turísticament l’espai.

L.2. GARANTIR EXPERIÈNCIES SOSTENIBLES DE QUALITAT

Reptes:

- Millorar la sostenibilitat en les activitats turístiques
- Diversificar l'oferta i reduir l'estacionalitat del sector
- Recuperar espais, sistemes madurs, conèixer i posar en valor els seus serveis ecosistèmics per a la societat

Objectiu:

Aconseguir que el Parc Natural sigui un dels motius principals de visita al territori.

Acció 8. Engegar el Projecte Pilot: Apropa't i descobreix el Parc a través de la Xarxa d'itineraris emblemàtics

Consolidar un grup impulsor del projecte per fomentar una descoberta integral del Parc Natural a partir de la millora de la senyalització dels itineraris del Parc Natural i els municipis implicats. Explorar les oportunitats que ofereix la xarxa d'itineraris del Parc Natural per dinamitzar aquells que siguin emblemàtics i establir estímuls pel visitant a partir de la creació de propostes d'itineraris temàtics històrics.

Acció 9. Fer visible l'oferta sostenible del Parc Natural i els seus agents en el marc de la CETS

Avançar en la implementació del Pla de comunicació del Parc Natural i en la consolidació d'un sistema de màrqueting creuat entre el Parc Natural, els serveis locals de turisme i les empreses. Identificar i comunicar els valors de la natura per la salut humana i co-definir accions de visibilitat de l'oferta sostenible del Parc Natural, dels seus agents i de la CETS amb les oficines de turisme i les empreses adherides.

Acció 10. Millorar les eines de promoció on-line i off-line

Mantenir el Pla de xarxes socials del Parc Natural i dinamitzar els canals de comunicació online amb recursos i missatges atractius i innovadors, adaptats als públics que ens segueixen. Renovar la pàgina web del Parc Natural i adaptar-la a un format responsable amb uns continguts més atractius que posin en valor les tasques que realitza el Parc Natural i la promoció d'un turisme responsable amb l'entorn, les persones i el desenvolupament local.

Acció 11. Posar en valor el producte agroalimentari fet al Parc Natural

A partir d'un inventari dels productes agroalimentaris fets al Parc Natural i la caracterització dels productes ecològics, fomentar el coneixement dels productes, la millora rural i els beneficis ambientals per a la salut de les persones a través de la iniciativa "Cistell fet al Parc" i "Parcs de Tramuntana", i material divulgatiu del producte Fet al Parc. Fomentar la relació amb els productors ecològics i incloure visites guiades al programa Apropa't al Parc.

Objectius:

Vincular el turisme amb altres sectors econòmics i socials.

Acció 12. Oferta d'activitats per persones en risc d'exclusió social

Definir actuacions i promoure activitats per apropar el Parc Natural a col·lectius vulnerables i persones en risc d'exclusió social. Treballar per millorar l'accessibilitat en infraestructures del Parc Natural i adaptar espais de visita per a un turisme inclusiu.

Objectius:

Crear nous atractius que posin en valor el patrimoni natural i cultural emergit i submergit.

Acció 13. Consolidar el sistema conjunt d'anàlisi de satisfacció als visitants per identificar oportunitats de millora amb Oficines de Turisme i Empreses CETS

Mantenir les iniciatives iniciades amb les Oficines de Turisme i les empreses adherides per mantenir un sistema unificat de recollida de dades de visitants i incorporar un sistema quadriennal d'enquestes en tot l'àmbit Parc Natural per conèixer perfil, característiques i nivell de satisfacció dels visitants del Parc Natural.

Acció 14. Col·laborar amb altres espais naturals de l'entorn, especialment amb la unitat Gironina

Participar en accions conjuntes per millorar la visibilitat i atractivitat dels Parcs a partir de la creació de la Xarxa d'espais museístic dels Parcs, mantenint l'oferta d'activitats conjunta en el programa diumenges de primavera i tardor, introduint itineraris de connexió i iniciant accions de voluntariat i col·laboració amb col·lectius d'altres parcs.

Objectius:

Posar en valor els atractius i recursos del Parc Natural.

Acció 15. Promoure publicacions de descoberta del Parc Natural

Creació de continguts i materials per garantir la qualitat en la informació que es proporciona als visitants, tant a nivell de lleure (fulletons, guies de natura, cartellera en espais sensibles, etc...), com a nivell més científic (mantenir la col·laboració per a la publicació de les monografies "Recerca i territori" i la seva presentació a través del fòrum de recerca).

Acció 16. Engegar el Projecte Pilot: "Viu amb el Parc"

Consolidar el grup impulsor del projecte per identificar i implicar espais de visita del Parc Natural que puguin formar part de la xarxa de punts d'informació o punts de descoberta del Parc Natural, realitzar accions de millora en la gestió del Racó del Parc instal·lat en els municipis del Parc Natural. Adaptar del model francès "Bistrot du pays" als pobles petits del Parc Natural.

Objectiu:

Desestacionalitzar la demanda a través d'experiències 4D (Desestacionalització, Diversificació, Augment despesa i Desconcentració).

Acció 17. Mantenir la implementació de la FASE II

Mantenir les tasques iniciades per a l'adhesió, seguiment i renovació d'empreses CETS. Acompanyar-les amb assessorament i suport tècnic tant en la fase de preparació de l'adhesió com en la fase d'implementació del seu programa d'actuacions i implicació en el desenvolupament i comunicació de la CETS.

Acció 18. Implementar la Fase III – adhesió d'agències de viatge

Aprovat l'inici de la Fase III pel Fòrum Permanent en el 2019, iniciar les tasques per a la captació i adhesió d'agències de viatges que facin la funció d'intermediació entre el producte sostenible del Parc Natural i els mercats turístics. Definir accions conjuntes entre el Parc Natural, les empreses adherides i les agències de viatge per a la creació i comercialització de producte turístic i viatges combinats.

L.3 TREBALLAR L'ACCESSIBILITAT EN LES INFRAESTRUCTURES I LA XARXA DE MOBILITAT DEL PARC AMB SOSTENIBILITAT

Reptes:

- Aconseguir una mobilitat sostenible entre els municipis del Parc Natural
- Introduir l'ecomobilitat entre els municipis del Parc Natural
- Comptar amb una seu de gestió pròpia (visualització i reconeixement del Parc Natural)

Objectiu:

Aconseguir una xarxa de mobilitat sostenible tant per arribar al Parc Natural com per moure's-hi i que aquesta formi part de l'experiència de la visita.

Acció 19. Formació especialitzada i prospecció d'experiències d'èxit pels integrants de l'estructura de governança

Per definir el model de mobilitat més idoni per al territori, es realitzarà una cerca i anàlisi de casos de referència. Serà necessari estudiar iniciatives que puguin ser adaptades a la realitat del Parc Natural i ajudin a donar resposta als reptes del territori. Es faran visites de prospecció i estudis de *benchmark*.

Acció 20. Engegar el Projecte Pilot: Mou-te pel Parc Natural en Llibertat

Consolidar el grup impulsor del projecte per promoure la transformació cap a una mobilitat més sostenible. Es pretén reduir el trànsit de cotxes dins el Parc Natural, fomentar l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport i l'ecomobilitat. Promoure propostes d'itineraris connectats amb transport públic.

Objectiu:

Aportar coneixement per a la introducció de l'ecoeficiència en infraestructures i vehicles.

Acció 21. Suport a les empreses per la introducció de mesures d'eficiència energètica i sostenibilitat ambiental – conveni municipis Parc Natural

Aportar coneixement a partir de formacions, actuacions de *benchmark*, estudis i anàlisis de dades per aportar suport a les empreses en la seva transició cap a un model de gestió més sostenible ambientalment.

Objectiu:

Millorar la visibilitat del Parc Natural i les seves estructures de gestió tècnica.

Acció 21. Crear la nova seu de gestió del Parc Natural

Donar visibilitat al Parc Natural i a les tasques que duu a terme a partir d'una seu de gestió pròpia on, a més de les tasques tècniques, es puguin dur a terme tasques de coordinació i comunicació amb el sector, i donar serveis al resident i visitant.

L.4. FORMAR I SENSIBILITZAR AL TERRITORI PER AVANÇAR CAP A L'EXCEL·LÈNCIA**Reptes:**

- Generar consciència entre residents, visitants i teixit empresarial sobre la fragilitat de l'entorn i la declaració ENP
- Millorar la coordinació entre empreses, associacions i agents relacionats amb la conservació i el desenvolupament d'un turisme sostenible

Objectiu:

Generar consciència entre indústria, residents i visitants sobre la fragilitat de l'espai.

Acció 23. Mantenir el programa d'oferta pedagògica "El Parc a l'Escola"

Seguir el treball iniciat amb les escoles del Parc Natural per millorar el coneixement entre els estudiants del medi terrestre i marí del Parc Natural a partir de l'estudi d'unitats didàctiques i d'activitats de descoberta dels valors ambientals del Parc Natural.

Acció 24. Mantenir el programa d'educació ambiental "Apropa't al Parc"

Seguir el treball iniciat d'oferta periòdica d'activitats d'educació ambiental per al gran públic i treballar amb les oficines de turisme i punts d'informació en la comunicació del programa d'educació ambiental.

Acció 25. Mantenir l'estratègia de sensibilització en bones pràctiques ambientals a partir d'ecobriefing en activitats i codis de bones pràctiques per a visitants

Millorar l'estratègia d'ecobriefing ja portada a terme per les empreses d'àmbit subaquàtic i introduir-la a les de l'àmbit marítim i àmbit terrestre. Crear altres materials per fomentar les bones pràctiques ambientals a través d'informacions i consells de visita.

Objectiu:

Incentivar la creació de producte ecoturístic i la comunicació eficient.

Acció 26. Ampliar el Pla de formació del Parc Natural

Mantenir els cursos de bon coneixedor del Parc Natural d'àmbit terrestre, d'àmbit marí, i d'àmbit submarí i introducció d'un nou curs per a informadors. Definir accions de formació específica per a oficines de turisme, associats als clubs nàutics i empreses CETS que ho requereixin. Reforç de la formació en activitats en el medi aquàtic.

L.5. ASSEGURAR UN DESENVOLUPAMENT PARTICIPATIU DE LA CETS AMB COORDINACIÓ DELS AGENTS IMPLICATS, AMB UNA ESTRATÈGIA COMPARTIDA D'EXECUCIÓ CONJUNTA**Reptes:**

- Aconseguir una cohesió territorial prou sòlida com per treballar la conservació de l'espai de manera conjunta i fer dels principis de la CETS l'eix vertebrador de les polítiques i activitats
- Consolidar el compromís dels 8 municipis que formen part del Parc Natural
- Millorar el diàleg, la comunicació i la coordinació entre el Parc Natural i els diferents actors que hi conviuen

Objectiu:

Millorar els espais i canals de diàleg existents i consolidar la CETS com l'estratègia de treball conjunt.

Acció 27. Creació d'un equip motor que dinamitzi la implementació del programa

Re-formular la comissió tècnica de la CETS per consolidar un grup d'agents clau que dinamitzin la implementació de l'estratègia i del Pla d'Acció. Es visualitza un grup impulsor de persones que per la seva experiència i relació amb el territori puguin ser determinants per al desplegament i seguiment reeixit del Programa CETS 2021 – 2025.

Acció 28. Creació d'una nova estructura de governança

Participar en els espais de coordinació del conveni entre els 8 municipis del Parc Natural i revisar les estructures de treball creades fins ara per al desenvolupament de la CETS de 2 grups de treball temàtics: oficines de turisme i punts d'informació i empreses CETS, per valorar la seva efectivitat dins la nova fórmula de treball en xarxa que es planteja estructurar.

Acció 29. Ampliació i consolidació del Fòrum permanent.

Al llarg del període anterior s'ha ampliat el Fòrum permanent amb tot un conjunt d'agents clau per al desenvolupament d'un turisme sostenible. S'ha experimentat la fórmula dels fòrums oberts a tota la ciutadania amb resultats molt interessants que cal aprofitar i millorar en coordinació amb els vuit municipis del Parc Natural.

Acció 30. Participar en els espais de treball i les actuacions promogudes per la xarxa CETS

Participació en els esdeveniments i accions de la Xarxa Europarc per intercanviar experiències, generar sinergies i adquirir nous coneixements amb altres Parcs de tota Europa. Participació en els esdeveniments i accions promogudes a nivell català per la Xarxa CETSCAT.

Acció 31. Definició i implementació del procés per a la Renovació de la CETS al 2025

Arribat el final del període que s'inicia, valorar amb el Fòrum Permanent la continuïtat del Parc Natural en la CETS i portar a terme un procés participatiu per renovar l'estratègia i definir el Pla d'Acció pertinent.

9. RELACIÓ ENTRE LÍNIES ESTRATÈGIQUES, PRINCIPIS CETS I ODS

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) són un recull de 17 objectius que vetllen per la implementació de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, els temes giren entorn la pobresa, la fam, la pau, la salut, l'educació, les desigualtats, la inclusió, la prosperitat econòmica, la protecció del planeta, la lluita contra el canvi climàtic, les ciutats i els territoris, l'energia, el consum i la producció sostenibles i la governança.

L'Agenda 2030 gira entorn 5 eixos centrals (5P) : Planeta, Persones, Prosperitat, Pau i Aliances (Partnership).

La Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) es basa en 5 principis, que alhora engloben 10 temes clau.

A continuació es fa una relació de les línies estratègiques del nou Pla d'Acció amb els principis de la Carta Europea de Turisme sostenible i els eixos centrals dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (5P).

Línies estratègiques	Eixos centrals ODS	Principis de la CETS
L1. Protegir el patrimoni natural i cultural i conservar-lo a través del turisme	Planeta	Principi 1. Donar prioritat a la protecció. Principi 2. Contribuir al desenvolupament sostenible. Principi 4. Planificar el turisme sostenible d'una manera més efectiva.
L2. Garantir experiències sostenibles de qualitat	Persones Planeta	Principi 2. Contribuir al desenvolupament sostenible. Principi 4. Planificar el turisme sostenible d'una manera més efectiva. Principi 5. Perseguir la millora continua.
L3. Treballar l'accessibilitat en les infraestructures i la xarxa de mobilitat del Parc amb sostenibilitat	Pau Persones	Principi 2. Contribuir al desenvolupament sostenible. Principi 4. Planificar el turisme sostenible d'una manera més efectiva. Principi 5. Perseguir la millora continua.
L4. Formar i sensibilitzar al territori per avançar cap a l'excel·lència	Prosperitat Persones	Principi 3. Involucrar totes les parts interessades. Principi 5. Perseguir la millora continua.
L5. Assegurar un desenvolupament de la CETS participatiu amb coordinació dels agents implicats i amb una estratègia compartida i d'execució conjunta	Aliances Persones	Principi 3. Involucrar totes les parts interessades. Principi 4. Planificar el turisme sostenible d'una manera més efectiva. Principi 5. Perseguir la millora continua.

**Generalitat
de Catalunya**

**Parc Natural
del Montgrí, les Illes Medes
i el Baix Ter**

EUROPARC
Turisme Sostenible en
Espais Protegits